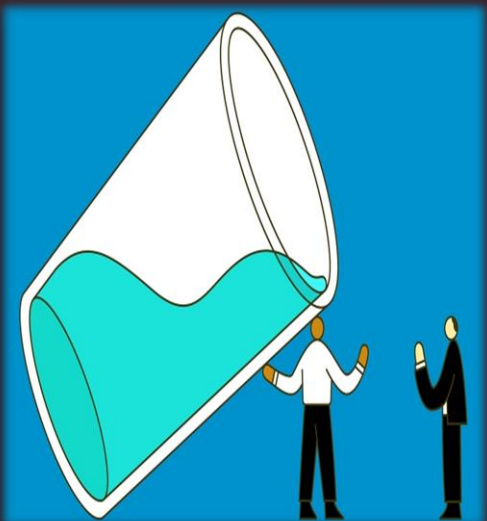

การพัฒนาศักยภาพในการฟื้นตัวได้เร็วและยั่งยืนของ กลุ่มคนชายขอบและกลุ่มเปราะบาง

กรณีศึกษาภูมิทัศน์ลุ่มน้ำ
แม่ลาว

ความเปราะบาง (Vulnerability) สถานการณ์ที่
บุคคล/กลุ่มคนไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ภายหลัง
วิกฤติเนื่องจากไม่มีความพร้อมในการรับความเสี่ยง
อย่างเพียงพอ

ความสามารถในการฟื้นตัว (Resilience)
ความสามารถในการตั้งรับ ปรับ และฟื้นตัวจาก
วิกฤติ หรือความกดดันจากภายนอกและภายใน

Resilience 3 ด้าน

- **ระบบนิเวศ** ความสามารถในการให้บริการจากระบบนิเวศอย่างต่อเนื่อง
- **ระบบสังคม** ความสามารถของชุมชนในการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดเป้าหมายร่วม แก้ไขความขัดแย้ง มีธรรมาภิบาล
- **ระบบเศรษฐกิจ** ความสามารถของพื้นที่ซึ่งเอื้อให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

การพัฒนาศักยภาพในการฟื้นตัวของชุมชนเปราะบาง: กรณีศึกษาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลาว

ดำเนินการระดับภูมิทัศน์ (Landscape)

สร้างความสามารถในการฟื้นตัวที่สมดุลในระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจ

ใช้เครื่องมือวิเคราะห์ความสามารถในการฟื้นตัวที่ครอบคลุมทุกมิติ

กำหนดเป้าหมายร่วมระดับ landscape ออกแบบโครงการตามปัจจัยเสี่ยง
ระดับชุมชนหรือลุ่มน้ำย่อย

Gender analysis and action plan

Adaptive Management

ภูมิทัศน์ลุ่มน้ำแม่ลาว

ภูมิทัศน์ (landscape)

- มีลักษณะการใช้พื้นที่หลากหลายปะปนโดยหลายชุมชน
- มีกิจกรรมด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา
- มีขนาดไม่ใหญ่จนคนใน landscape มองไม่เห็นภาพรวม

- ประกอบด้วย 7 ลุ่มน้ำย่อย ในพื้นที่ 13 ตำบล ในเขตอำเภอแม่สรวย และเวียงป่าเป้า จ. เชียงราย
- ประชากรหลายเผ่าพันธุ์
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเปราะบาง
 - สิทธิในที่ดินทำกิน
 - ขาดแหล่งน้ำในการเกษตร
 - ความเสื่อมโทรมของ ดิน น้ำ ป่า
 - อัตราการอพยพย้ายถิ่นสูง
 - ความอ่อนแอในการสืบทอดวัฒนธรรม
 - การขยายตัวของทุน/ธุรกิจภายนอก

Landscape Resilience Outcomes

สร้างความสามารถในการฟื้นตัวที่สมดุลในระบบนิเวศ ระบบสังคม
และระบบเศรษฐกิจ

1. เพิ่มขีดความสามารถ
ของระบบนิเวศบริการ

2. เพิ่มประสิทธิภาพ
ระบบการผลิตที่
ยั่งยืน

3. พัฒนาช่องทาง
อาชีพที่หลากหลาย
จากฐานชีวภาพ

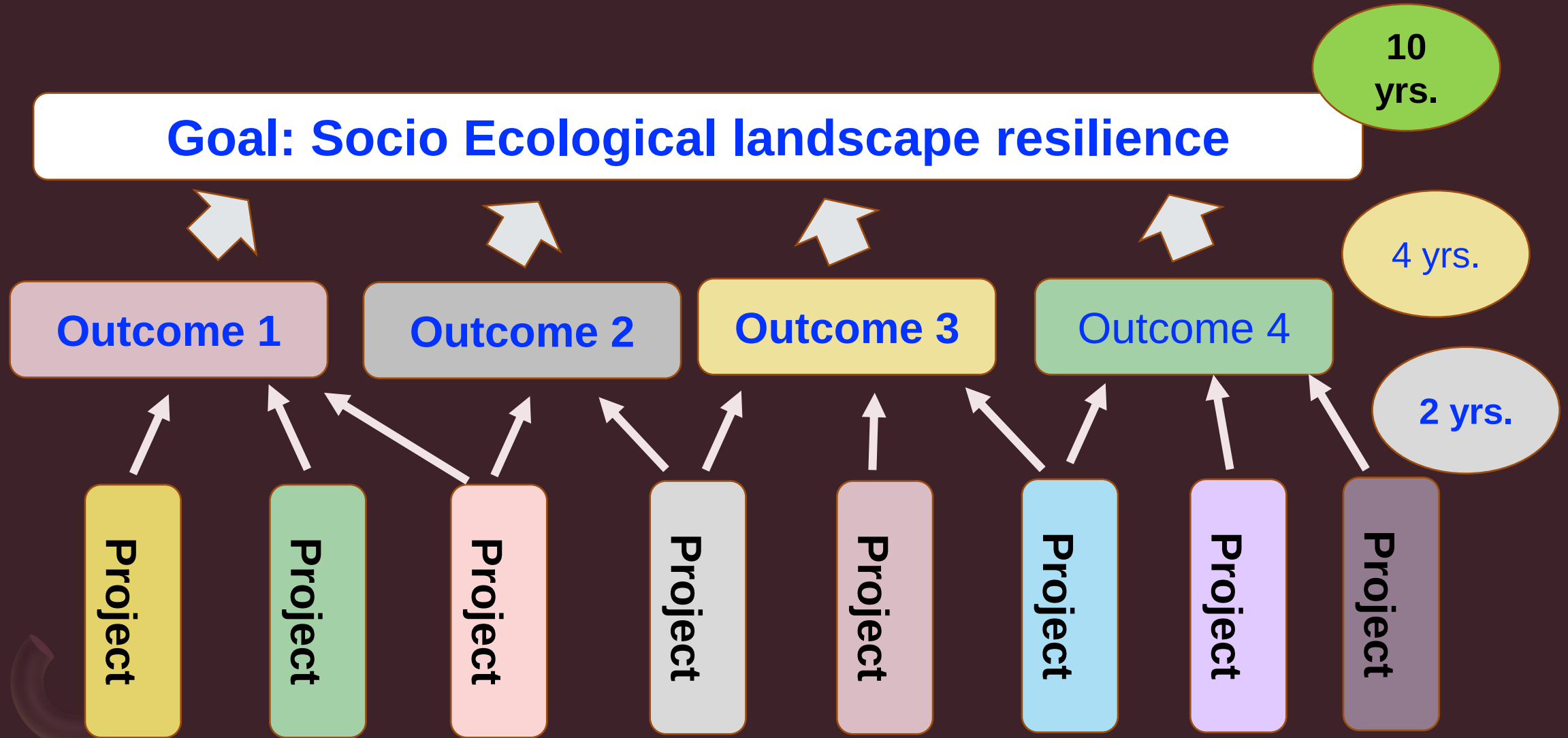

4. พัฒนาระบบการ
จัดการและธรรมาภิ
บาลขององค์กร
ชุมชน

เครื่องมือวิเคราะห์ความสามารถในการฟื้นตัวของ landscape ใน 5 มิติ

Strategic logic for landscape management

ตัวอย่างโครงการลุ่มน้ำแม่ลาว

- การจัดการดิน ป่า น้ำ อย่างยั่งยืน
- การป้องกันและควบคุมไฟป่า
- วนเกษตรโดยเยาวชน
- สร้างป่าสร้างรายได้
- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
- การปลูกและแปรรูปกาแฟอินทรีย์สู่มาตรฐานโลก

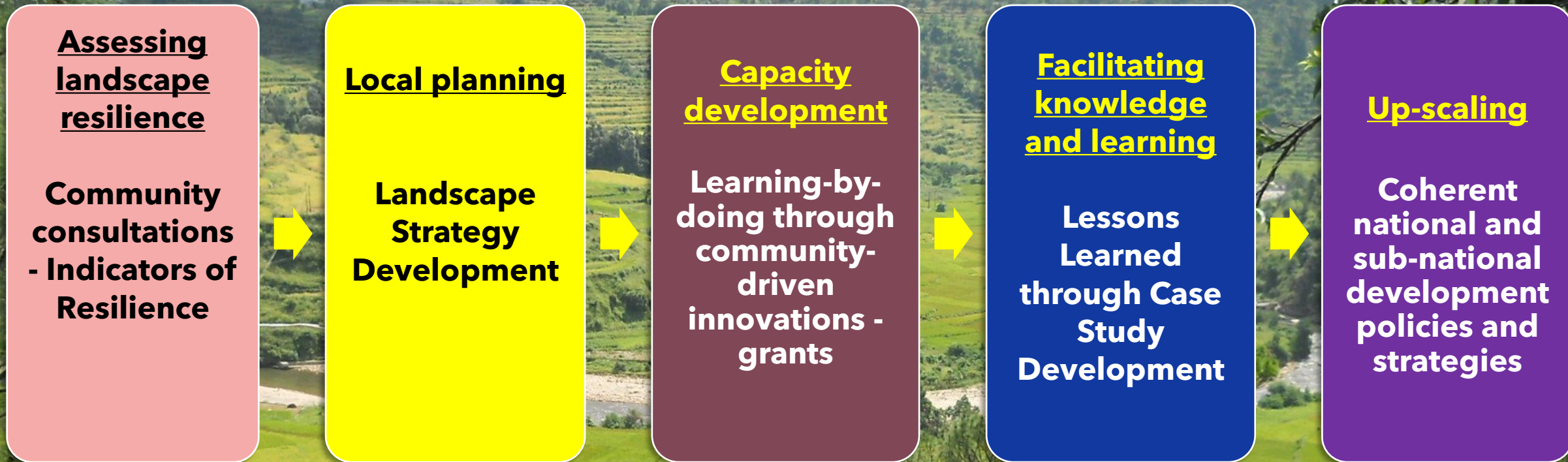
ดำเนินการโดยเครือข่ายองค์กรชุมชน

Gender analysis and action plan ระดับชุมชนและผู้นำ

Gender analysis → วิเคราะห์ความแตกต่างของบทบาท ปัญหา ความต้องการ ประสิทธิภาพ ความรู้ ของผู้หญิงและผู้ชาย

Gender action planning → จัดทำแผนการส่งเสริมเรื่องความเสมอภาคระหว่างบทบาทหญิงชายโดยเฉพาะในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านศักยภาพและข้อจำกัด มีตัวชี้วัดและเป้าหมายการดำเนินงานด้าน gender กำกับในทุกกิจกรรม

Adaptive Management

Increased resilience	• Diversified livelihoods to cope with Covid-19 pandemic • More sustainable production and conservation practices • Enhanced ecosystem services • Stronger social coherence and CBOs • More evidence of women's and youth leadership
Localization of SDGs	• SDGs 1, 2, 5, 10, 12, 13, 15
Alignment with Sufficiency Economy Philosophy	• Adopting principles of moderation, reasonableness, self-immunity (resilience). Planning and implementation is guided by Knowledge and Ethics

For more information, please visit: <https://www.gefsgpthailand.org/stories>

Thank You